

Julia Drake

Ultimii poeți adevărați ai mării

Traducere din limba engleză și note de
Alunița Voiculescu

Părinților mei, cu dragoste

*Emoția și nesiguranța căutării sunt mai importante
decât comoara în sine.*

JACQUES-YVES COUSTEAU, *Un trésor englouti*

Am venit să explorez epava.

Cuvintele sunt scopuri.

Cuvintele sunt hărți.

Văd distrugerea ce a fost făcută

și comorile predominante...

pentru asta am venit:

pentru epavă, și nu pentru povestea epavei

pentru lucrul în sine, și nu pentru mitul lui.

ADRIENNE RICH, *Diving into the Wreck*

Ce țară e asta, prieteni?

VIOLA, *A douăsprezecea noapte*

Prolog

Naufragiile, o genă recesivă

Știați că stră-stră-străbunica mea a fost singura supraviețuitoare a unui naufragiu?

Părinților mei le plăcea să povestească despre asta pentru a sublinia cât de puternică este familia noastră. Descindem din *supraviețuitori*, spuneau ei. *Reușita* e în sângele nostru. Noi ne agățăm de scânduri în largul coastelor statului Maine, noi nu degerăm, iar atunci când suntem aduși de valuri la mal, ne căsătorim, procreăm și prindem homari, ca să ne hrănim copiii. Să plângem? Nu există așa ceva în naufragii. N-avem nevoie de asta — ca familie, nu doar că suntem norocoși, suntem și norocoși, și perseverenți.

Toată copilăria am iubit acel naufragiu, și eu, și frațele meu mai mic, Sam. În fiecare vară pe care ne-o petreceam în casa părintească a mamei noastre, din Maine, coboram amândoi pe țărmul stâncos din spatele casei și ne imaginam că suntem exploratori subacvatici în căutarea epavei lui *Lyric*. Purtam ochelari de înot și sticle goale în spate, pe post de butelii de oxigen, bălăcindu-ne printre stânci la reflux, până când înghețam cu totul și ne făceam soioși de la gunoaiile mării. Visam să descoperim chiar noi epava, ne imaginam monede de aur pe

jumătate îngropate în nisip, giuvaiere înflorind în mijlocul smârcurilor lăsate de reflux, crabi-hermit făurindu-și cochilii din diamante. Dar nu doar bogățiile ne interesau: mai mult ca orice, ne doream să găsim carcasa corabiei, năpădită de mușchi și forfotind de pești. Voiam să vedem din ce fel de dezastru scăpase stră-stră-străbunica noastră.

Lyric era mai mult decât o simplă navă scufundată — era povestea familiei noastre, pierdută de mult în adâncurile oceanului.

* * *

La spital, după ce am făcut proasta glumă că sonda gastrică a fratelui meu ar fi fost, de fapt, tubul lui de respirat subacvatic, maică-mea a strigat atât de tare la mine: „Ajunge, Violet!”, că asistenta și-a scăpat stetoscopul din mână. Ceva mai târziu, m-a prins taică-meu lângă distribuitorii automate, stând de vorbă un pic prea apropiat cu un băiat un pic prea mare (Tata [ului și îngrozit]: „Frate-tău e în spital și tu flirtezi cu un bărbat în toată firea, cu barbă?”). Până după-amiază, când s-a trezit Sam, cu dinții negri, siniștri, de la cărbunele activ, părinții noștri făcuseră deja planuri noi pentru vara care urma: consiliere pentru ei, un centru de tratament pentru fratele meu, Maine pentru mine. Într-o singură oră, devenisem o soră rea și o fică rea; în mai puțin de două ore, îmi fusese hotărât și exilul.

Spre comparație, *Titanic* s-a scufundat în două ore și patruzeci de minute. E destul de impresionant să atingi fundul mării chiar mai repede decât s-a întâmplat în cel mai mare naufragiu al secolului XX! Mai ales dacă ținem cont de faptul că aveam doar șaisprezece ani. Nici măcar nu-mi luasem permis de conducere, dar eram deja o expertă în arta dezastrelor.

PARTEA ÎNTÂI: EPAVĂ

Ești atât de curajoasă!

În ziua în care am plecat spre Lyric, m-am ras pe cap. O măsură profilactică, dacă vreți.

Trecuse o săptămână de la Incidentul cu Spitalul, și mijlocul de iunie îmbobocise în New York City. Era vremea perfectă să mănânci înghețată la cornet de la Mister Softee și să ți-l imaginezi pe fratele tău la spitalul de nebuni. Mi-am făcut un bagaj minimal pentru exil, renunțând la obișnuința colanți și la tușul de ochi, pentru două perechi de blugi decolorați de-ai lui taică-meu, șase tricouri Hanes, un balsam de buze străvechi, fără parfum, și un morman de chiloți de bumbac. Mi-am mai luat cartea lui Sam, *Diving for Sunken Treasure*¹, să o citesc în avion, dar am ținut-o în poală tot zborul, nedeschisă. Puseseam între paginile ei bucățica de hârtie pe care scrisese maică-mea adresa centrului de tratament al lui Sam, din Vermont. Intenționam să îi trimit o scrisoare, pe care mi-o scrisesem și rescrisesem în cap toată dimineața. Deocamdată, cea mai bună variantă la care ajunseseam era: *Dragă Sam, Scuze*

---

¹ *Un trésor englouti*, carte scrisă de celebrul explorator Jacques-Yves Cousteau în colaborare cu Philippe Diolé, Flammarion, Paris, 1971.

că n-am putut să mă abțin după ce-ai încercat să te omori, încerc să repar asta acum. PASUL UNU: M-AM RAS PE CAP! Pasul doi: Haine nasoale! P.S. Cum e siropul de arțar?

Nu e cazul să spun că opera mea necesita o oarecare revizuire.

Zborul până la Portland a durat patruzeci și cinci de minute, timp în care însoțitoarea de bord m-a întrebat de patru ori cum mă simt. Mi-a pus gheață în suc de portocale și mi-a strecurat biscuiți Milano în locul celor *no name* pe care îi dădea celorlalți de la economic. După ce am coborât din avion, m-a tras deoparte și mi-a spus, cu lacrimi agățate de genele puternic rimelate — în mov, după cum am putut observa —, că o nepoată de-ale ei trecuse prin chimioterapie anul trecut.

— Ești atât de curajoasă! mi-a spus ea.

Am fost atât de uimită, încât nu am putut decât să dau din cap că da. Mi-a depus apăsător, în palmă, două perechi de aripi din plastic pentru epoleți — suveniruri pentru copiii care luau avionul — și mi-a spus că voi rămâne în gândurile ei. Planurile mele de reinventare personală nu păreau să meargă prea bine, deocamdată.

— Părul tău! a zberat unchiul meu Toby atunci când ne-am întâlnit la sosiri.

M-a tras spre el, într-o îmbrățișare strânsă, și a trebuit să-mi îndoi puțin genunchii, ca să ajung la înălțimea potrivită să îmi pot îngropa fața în umărul lui. Cămașa din flanel a lui Toby mirosea plăcut, a bumbac și făină, și drojdie — de la patiserie, probabil —, iar pe dedesubt, o vagă adiere din mirosul mamei de dimineață, dinainte de a pleca la spital (după muncă miroase a gel dezinfectant și a latex). Mi-am apăsător și mai tare fața în umărul lui

Toby și mi-am încleștat pumnul până când aripile din plastic mi-au înțepat palma.

— E OK, puștoaico, mi-a șoptit Toby. Sunt aici.

Într-un sfârșit, m-a împins ușor înapoi, de umeri, și m-a măsurat foarte dramatic din cap până în picioare. Toby era cu aproape un deceniu mai tânăr decât mama, dar fața lui bronzată era încrețită ca a unui gnom antic, drăguț, dar afectat de patina timpului. Avea păr suficient pentru amândoi la un loc, nisipiu și lins, strâns într-un coc neglijent pe ceafă. M-a cercetat cu atenție până când am lăsat ochii în jos, jenată de atenția asta.

— Mișto adidași, am spus.

Converșii lui cu glezna înaltă, în carouri, erau distruși pe la cusături și pătați cu cafea — pereche perfectă cu ai mei, la fel de jechoși, doar că de culoare albă.

— Nu-s grozavi pentru tălpi. Salvează-ți fascia plantară cât mai ai timp, puștoaico.

Mi-am dat ochii peste cap. Fascia mea plantară era ultima dintre grijile mele actuale.

— Îmi place noua ta tunsoare, a continuat Toby. Adică îmi place tot noul tău look, dar tunsoarea în mod special. Ultima dată când te-am văzut arătai ca... Cum să-i spun? O *celebutantă*?

Am rânjit.

— Acum arăți ca un pui de focă.

— Par o zgrițuroaică cu alopecie.

— Ah, iată glumele marca Violet! Ți-ai mai exersat în cruntăturile?

— Treizeci de minute, în oglindă, zilnic.

— Hm... Bine. Repetiția e mama învățaturii, cică. De-aia mi se dezumflă mie mereu bezelele. Auzi, puștoaico, a

spus din nou Toby, cu riscul de a suna ca un boșorog, dar stai dreaptă!

M-am strâmbat la el. Adevărul e că, după Incidentul cu Spitalul, îmi exersasem nu atât încruntătura, cât gârbovirea: era pasul trei din mărșălețul meu plan, după haine și păr. Voiam să ocup cât mai puțin spațiu, să *fiu* cât mai puțin: amuțită, asurzită. Micșorată. Nu eul meu obișnuit. Trebuia să mă lupt cu multă înălțime, dar dacă mă cocoșam, puteam părea de un metru optzeci, chiar și un metru șaptezeci și opt în loc de unu optzeci și trei ai mei.

În fine. În loc de unu optzeci și *patru* ai mei.

La 1,84 mă încadram în mai puțin de un procent din populația feminină americană. În copilărie, fusesem visul tuturor antrenorilor de baschet, înot sau volei pe care i-am întâlnit, dar doar până când își dădeau seama că aveam zero interes pentru atletism și zero talent să marchez vreun punct. Singurul lucru care mă interesa era teatrul, adică *Teatrul*, cu T mare, de preferință musicalul. Dansam step și cu pantofi moi, și cu pantofi cu plăcuțe, cântam și visam la *Broadway*¹ pentru viitorul meu. Nu că asta ar mai fi contat acum. Cariera mea teatrală o luase pe o altă cale, cea a dinozaurilor, cu multă vreme în urmă.

— Haide, nu irosi bunătate de înălțime! Ai moștenit genele bune!

Mi-am îndreptat spatele. Eram mai înaltă decât unchiu-meu acum. Ca să scoată și mai tare în relief diferența dintre înălțimile noastre, s-a ridicat pe vârful picioarelor și mi-a frecat stratul fin de puf de pe căpățână.

---

¹ Joc de cuvinte intraductibil: Broadway este numele celebrului bulevard newyorkez pe care se află patruzeci și unu de teatre, dar care înseamnă „cale largă”, fiind botezat așa de către cuceritorii englezi ai orașului, datorită lățimii sale neobișnuite.

L-am împins laoparte.

— Nu sunt un *cățel*, Toby.

— Dar dacă ai fi fost, ai fi fost un dog german.

Așa avea unchiu-meu talentul de a găsi mereu fix vorbele potrivite de spus.

* * *

Lyric se afla la patru ore de mers spre nord, iar noi ne târam cu viteza melcului pe Maine Turnpike, din motive de trafic și zone în construcție. Am crăpat un geam și am respirat adânc: trecuseră trei ani de la ultima vizită a familiei noastre în Maine, însă mirosul acela sărat și ascuțit, de mare, era exact la fel cu cel pe care mi-l aminteam de atunci. La fel și senzația pe care o aveam, pe măsură ce mergeam înspre nord, că ne îndepărtăm încetișor de civilizație. Atracțiile turistice s-au redus treptat la orășele pescărești cenușii; clădirile de la marginea drumului au devenit din ce în ce mai dărăpănate, până când au rămas practic doar niște cocioabe. Lyric era un orășel cu contururi haotice, pierdut și uitat de lume. Ca să vorbim pe șleau, exista un motiv pentru care mă trimiseseră părinții fix aici.

— Nu o lua ca pe o pedeapsă, ci ca pe o oportunitate, insistase maică-mea. Cu mai puține distracții în jur, poate că va fi mai ușor de închis canalul Romantic.

I-o luasem însă cu doi pași înainte. După dezastrul de la automatul cu băuturi, o terminasem cu giugiulitul și cu orice altceva ar fi dus într-acolo: pletele mele rebele, dragostea pentru tequila, implacabila mea lipsă de sensibilitate. Nevoia de a mă simți în centrul tuturor lucrurilor. În Lyric, aș putea fi *mai puțin*. Poate chiar aș putea dispărea.

— Ești cam tăcută, puștoaico, a spus Toby. Aproape că am uitat că ești aici.

Planul meu părea să funcționeze deja.

* * *

Semnalul de telefon s-a pierdut imediat ce locurile au început să îmi pară familiare. Am trecut de indicatorul vetust către Acvariul Lyric, de magazinul cu articole pentru pescuit, de port. S-a terminat orașul și am intrat în pădure, pe drumul lung, de pământ, care duce la casa bunică-mii, adică a lui Toby, acum. Mi-am ținut răsuflarea până când am ajuns la capăt, obicei rămas dintr-un joc de demult, cu Sam.

Casa a apărut în fața ochilor noștri chiar când credeam că o să explodez. La origine, fusese casa bunicilor mei: o siluetă victoriană, cu turnuleț, profilată pe fundalul gri al mării, printre bărci. O casă roasă de intemperii și umedă, și afectată de o gravă problemă de igrasie. Odată, o întreagă familie de ratoni se instalase în turn și era acolo o chițăială teribilă, toată noaptea. Și totuși, văzând-o așa, cu marea în spate, mie tot mi s-a părut că seamănă cu *Venus* a lui Botticelli. Am expirat, amețită.

— Vrei să-ți instalez un cort în turn? a întrebat Toby.

— Dacă nu mai sunt ratonii acolo.

— Presupun că Maude și tânăra ei familie au ajuns pe pășuni mai verzi între timp, a spus Toby. Erați foarte drăguți acolo, tu și cu Sam. Făceți camping, frigeți bezele, aproape că ați dat foc la casă...

— Cred că o să mă mulțumesc cu un pat normal, mersi.

— Ai crescut, în sfârșit, Violet. Dar să ai grijă: să îmbătrânești e o treabă care te costă și care e și plictisitoare.

— Poate că, pentru mine, plictiseala ar fi o schimbare în bine, am răspuns.

M-am dat jos din mașină și, din greșeală, i-am trântit portiera.

Ajunși înăuntru, Toby s-a scuzat pentru dezordinea de acolo, însă eu de-abia dacă o observasem, pentru că imediat ce pusesem piciorul în casă, bam!, mă trezisem brusc în ultima noastră vară aici. Eu aveam treisprezece ani, Sam avea doisprezece. Timp de trei săptămâni, a mâncat doar mere verzi și a băut doar ceai Earl Grey. Aveam o zgărdiță de plastic la gât care îmi lăsase o urmă de bronz ca niște zăbrele. Ca de obicei, împărțeam camera, dar în nopțile acelea nu am vorbit. Atunci a început să scrâșnească din dinți în somn.

Ne-am dus în bucătărie și Toby mi-a turnat limonadă într-un pahar, în care a adăugat și o crenguță de mentă, ca o gazdă perfectă ce era. Apoi și-a turnat și lui o bere. Un Pilsner. Blondă și rece. Mi-am rotit crenguța de mentă în pahar, ca pe un pai de cocktail.

— Și nu primesc și eu niște pileală, unchiule Toby?

M-a săgetat cu o privire alarmată.

— *Glumeam*. Relax!

Berea era unul dintre lucrurile din fosta mea viață de care nu-mi părea rău că trebuie să mă despart. Sau, cel puțin, nu *superrău*.

— Violet..., a început Toby.

Avea expresia aia pe față de parcă se pregătea să înceapă o Discuție, cu D mare. Chiar nu mai poate nimeni să facă o glumă?

— Mă duc afară, l-am anunțat eu.

Am întins-o repede, trecând prin casă, care nu era atât dezordonată, cât ticsită. Maică-mea se plângea mereu că

bunica fusese strângătoare ca un hârciog — a murit când eu aveam cinci ani, iar bunică-meu se dusese cu mult înainte — și Toby părea că o moștenise. Erau cărți peste tot, obiectele pe fiecare suprafață disponibilă, o colecție de bigudiuri, măsuțe răspândite prin cameră cu seturi de ceai pe ele, un milion de ghete alături de un uscător pentru încălțăminte (în *iunie*), niște piese de Lego, cu Batman, pe polița șemineului, *foarte multe cărți*, o gheată de patinaj pe-o măsuță, iar pe canapea, un porcușor-de-Guinea din pluș, într-un blender dezasamblat.

Am trecut prin biroul lui Toby în sufragerie, care era destul de ordonată, cu excepția mesei celei mari, pe care părea că tocmai fuseseră vărsate piesele dintr-un joc de puzzle. Pe cutie se vedea o imagine din filmul *Vrăjitorul din Oz*. Nicăieri nu-i ca acasă, mi-a trecut prin minte sumbrul gând. În camera de zi, telescopul din alamă și globul pământesc, pe care știam că scrie „URSS”, nu „Rusia”, erau acoperite cu un strat gros de praf. Am strănutat în momentul în care am smucit ușa de sticlă, glisantă, să o deschid înspre curtea din spate.

Aș fi putut suporta și praful, și o întreagă armată de ratoni, ca să simt mirosul pinilor de afară. Priveliștea era spectaculoasă — așa cum mereu spunea taică-meu. Dincolo de peticul de pământ cu flori năpădite de buruieni și cu gazonul netuns, se întindea oceanul, la nesfârșit. Jos se vedeau legănându-se vasele ancorate, iar cerul era punctat cu păsări. În vale era țărmlul pe care ne jucam noi: eu și cu Sam. Bolovanii păreau să se fi micșorat, poate erodați de apa sărată și de nisip. Sau poate că țărmlul fusese mereu atât de îngust?

Lângă mine a apărut Toby: